



ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	Графічного дизайну	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	вибіркова
Спеціальність ОПП	В2 Дизайн Дизайн візуальних комунікацій	Семестр	1 (за вибором)

СТИЛЬОВІ НАПРЯМИ ВІЗУАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Семестр 1 (1 вересня — 14 грудня 2026)

Викладач	Сбітнєва Надія Федорівна, професор, PhD (кандидат мистецтвознавства)
E-mail	sbitnieva.nadiia@ksada.org
Заняття	За розкладом, онлайн
Консультації	За розкладом
Адреса	к. 311, поверх 3, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	+38 066 4387212 (+viber, telegram)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

1. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронне листування. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни; 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається (прізвище, курс), — анонімні листи не розглядаються.
2. Консультування з викладачем по електронній пошті відбуваються з понеділка по п'ятницю з 9.00 до 16.00. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії неприпустимі. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.
3. **Дистанційні заняття** проводяться за розкладом, на платформі Google meet <https://meet.google.com/jqf-fwtt-inu>, для оперативного зв'язку створено телеграм-канал групи: <https://t.me/+TL3lsYEFBr00NmVi>.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни «Стильові напрямки візуальної комунікації» спирається на знання, отримані під час навчання на першому (бакалаврському) рівні під час вивчення дисципліни «Історія графічного дизайну», а також курсів: «Історія зарубіжного мистецтва», «Історія української культури та мистецтва» та дисциплін циклу професійної і практичної підготовки бакалавра: «Проектування», «Типографіка», «Макетування і моделювання упаковки».

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

- Сбітнєва Н. Історія графічного дизайну: навчальний посібник. Харків: ХДАДМ, 2015. 224 с.; іл.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Альбом для ескізування. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні

для виконання завдань: Microsoft Word, Microsoft Power Point, Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, Adobe After Effect.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою курсу «Стильові напрями візуальної комунікації» у процесі навчання магістрів ОПП «Дизайн візуальних комунікацій» є систематизація знань щодо стильової еволюції візуальних комунікацій із середини XV століття до сьогодення та набуття практичних навичок для розв'язування складних завдань зі створення концептуальних комплексних розробок у галузі дизайну візуальних комунікацій, що потребують проведення наукових і проектних досліджень.

Завдання дисципліни:

- систематизація знань і набуття студентами практичних навичок у галузі, в якій вони працюватимуть після закінчення вишу;
- ознайомлення з сучасними тенденціями у дизайні візуальних комунікацій;
- формування уявлення про сучасний дизайн візуальних комунікацій як про вид художньо-проектної діяльності, який розвивається у межах концепції метамодерну, що поєднує складові попередніх концепцій модернізму та постмодернізму;
- вміння орієнтуватися в історичних стилях і напрямках розвитку графічного дизайну, у сучасних трендах візуальної комунікації та використовувати ці знання у професійній діяльності.

Дисципліна забезпечує такі загальні компетентності як:

- ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми;
- ЗК3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- ЗК5. Здатність розробляти та керувати проєктами;
- ЗК6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

та спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність здійснювати концептуальне проєктування об'єктів дизайну з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог (за спеціалізацією).

СК 2. Здатність проведення проектного аналізу усіх впливових чинників і складових проєктування та формування авторської концепції проєкту.

СК 3. Здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтв.

ДСК 2 Вміння створювати авторські творчі проєкти у різних напрямках дизайну візуальних комунікацій, використовуючи сучасні комп'ютерні технології.

Дисципліна відповідає програмним результатам

ОПП «Дизайн візуальних комунікацій»:

РН 1. Генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах.

РН 2. Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми.

РН 5. Розробляти, формувати та контролювати основні етапи виконання проєкту.

РН 6. Формувати проєктні складові у межах проєктних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності.

РН 9. Застосовувати методику концептуального проектування та здійснювати процес проектування з урахуванням сучасних технологій і конструктивних вирішень, а також функціональних та естетичних вимог до об'єкта дизайну.

РН 10. Критично опрацьовувати художньо-проектний доробок українських і зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу для формування авторської концепції, пошуку українського національного стилю.

РН 11. Визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні; мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури.

РН 15. Представляти концептуальне вирішення об'єктів дизайну засобами новітніх технологій, застосовувати прийоми графічної подачі при розв'язанні художньо-проектних завдань (за спеціалізаціями).

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Одним із важливих завдань вивчення дисципліни є підготовка кваліфікованих фахівців-дизайнерів, здатних створювати сучасні концептуально обґрунтовані, функціонально-ефективні, привабливі в художньому плані розробки в галузі візуальних комунікацій на основі спеціальних професійних знань.

Дисципліна вивчається протягом 1-го семестру першого курсу: 5 кредитів ECTS, 150 навчальних годин, в тому числі 45 годин – аудиторні заняття, з них: 10 годин – лекційні, 35 годин – практичні; та 105 годин – самостійна робота. Формою контролю є екзаменаційний перегляд. Курс складається з 2 модулів та 7 тем.

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Розвиток візуальних комунікацій у контексті зміни парадигм: від класичної парадигми до метамодерну

Тема 1. Вступ до курсу. Парадигма як система знань, уявлень та методів, що формує основу для розуміння реальності та вирішення професійних проблем у галузі візуальної комунікації. Зміна парадигм з XV сторіччя до сьогодення. Чинники, що впливали на формування та зміну парадигм.

Тема 2. Класична парадигма (середина XV ст. – кінець XIX ст.), т.зв «книжкова» парадигма: орієнтація на реалізм, ретроспективність, спрямування на вишуканість, симетрію, статичні композиції, переважання антиквених шрифтів). Найяскравіші стилі кінця XIX століття.

Тема 3. Модернізм як специфічний культурний феномен XX ст. (початок 1910-х рр. – 1970-і рр.). Еволюція модернізму: ранній (1910–1935-й рр.); високий (1920-і – 1940-ві рр.); пізній модернізм (1950-і – 1970-і рр.). Стили та напрями раннього, високого, пізнього модернізму. Концепції, ставлення до традицій та майбутнього, розуміння ролі візуальних комунікацій у суспільстві.

Тема 4. Постмодерністська парадигма (1980-і – кінець 2000-х рр.): спрямування на оригінальність та деконструкцію, розмивання критеріїв, руйнування канонів та системи цінностей. Глобалізація, песимізм (майбутнього немає).

Тема 5. Метамодернізм (початок XXI ст. – теперішній час). Розвиток технологій, глобалізація, коливання між стилями й напрямками минулого (осциляція), полістилізм, щирість та самоіронія як головні емоційні домінанти у візуальних комунікаціях.

Тема 6. Передпроектний аналіз.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Курсовий проєкт «Сучасна авторська інтерпретація історичного чи сучасного стилю (напрямку)».

Тема 7. Сучасна авторська інтерпретація історичного чи сучасного стилю (напрямку): серія плакатів, рекламних роликів, пакування, айдентика, корпоративний стиль або ребрендинг (комплекс із 5-7 об'єктів).

Вивчення тем ведеться паралельно з теоретичною та практичною роботою над власним концепт-проєктом.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Самостійна робота

здобувача спрямована на завершення практичних завдань та закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка курсового проєкту за обраною темою, а також створення презентації власного проєкту.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

На проведення занять з дисципліни розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки вищої школи. Під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу. Завдання, виконані під час самостійної роботи, мають бути здані точно у відведений для цього термін. Запізнені завдання не можуть бути оцінені максимальною оцінкою, а лише оцінкою, яка відповідає п'ятибальній шкалі «добре» з відповідними балами.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю із завідувачем кафедри та студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропуски занять студентами, рівно як і запізнення не вітаються. Якщо є поважна причина пропуску або запізнення на заняття, студент має заздалегідь повідомити про це викладача у будь-який зручний для студента спосіб. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати пропущений матеріал.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Зокрема, при виконанні аналітичних робіт (або підготовці тез для участі у конференції) неприпустимим є використання текстів, скопійованих в мережі інтернет, часткове або повне копіювання чужих текстів без належного посилання на джерело, перефразування чужих думок без відповідного посилання, перекручування думок інших авторів у власних текстах, помилки в посиланнях на джерела інформації. У разі виявлення факту академічної недоброчесності (плагіату або інших проявів), студент зобов'язаний повністю переробити завдання з урахуванням зауважень. При виявленні подібних порушень вдруге студент втрачає право отримати оцінку за це завдання.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>; <https://saiup.org.ua/novyny/akadem-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
За розкладом 1 тиждень	1	Лекція/ практ.	Тема 1. Вступ до курсу. Парадигма як система знань, уявлень та методів, що формує основу для розуміння реальності та вирішення професійних проблем у галузі візуальної комунікації. Зміна парадигм з XV сторіччя до сьогодення. Чинники, що впливали на формування та зміну парадигм. Обговорення методів дослідження та прийомів збору інформації для курсового проєкту	2 1	Використовуючи нотатки, розглянути різні методи дослідження та техніки для збору інформації	
За розкладом 2 тиждень	2	Лекція/ практ.	Тема 2. Класична парадигма: орієнтація на реалізм, ретроспективність, вишуканість, симетрію, переважання антиквових шрифтів). Художні стилі кінця XIX століття. Обговорення структури та змісту теоретичної частини курсового проєкту.	2 1		
За розкладом 3 тиждень	3	Лекція/ практ.	Тема 3. Модернізм як специфічний культурний феномен XX ст. Еволюція модернізму: ранній, високий, пізній. Стил і напрямки модернізму. Концепції, ставлення до традицій та майбутнього, розуміння ролі візуальних комунікацій у суспільстві. Обговорення складу практичної частини курсового проєкту	2 1	Підготувати зразки сучасного дизайну	Фото в електрон. вигляді
За розкладом 4 тиждень	4	Лекція/ практ.	Постмодернізм: спрямування на оригінальність та деконструкцію, руйнування канонів та системи цінностей. Глобалізація, песимізм. Обговорення актуальних напрямків у сучасній візуальній комунікації, вибір об'єктів проєктування	2 1	Підготувати аналітичну записку про стиль (напря́м): • історія • представники • характерні риси • галузі застосування • особливості форми (композиція, колір, шрифти тощо) та	Презентація (10 слайдів)

					змісту (соціальна мета стилю)	
За розкладом 5 тиждень	5	Лекція/ практ.	Метамодернізм. Розвиток технологій, глокалізація, осциляція, полістилізм, щирість та самоіронія як головні емоційні домінанти у візуальних комунікаціях. Обговорення актуальних напрямків у сучасній візуальній комунікації, вибір об'єктів проєктування	2 1		
За розкладом 6 тиждень	6	Практ.	Тема 6. Передпроектний аналіз. Обговорення актуальних напрямків у сучасній візуальній комунікації та складу курсового проєкту. Підготовка аналітичної записки про стиль (напряму). Презентація зразків сучасного дизайну	3		
За розкладом 7 тиждень	6	Практ.	Обговорення зібраної інформації та концепції щодо подальшої роботи над проєктом.	3	Підготувати аналітичну записку про стиль (напрямок)	Фото в електрон. вигляді
За розкладом 8 тиждень	6	Практ.	Обговорення зібраної інформації та концепції щодо подальшої роботи над проєктом. Підсумки першого модулю	3	Ескізи курсового проєкту	В ел. вигляді
За розкладом 9 тиждень	7	Практ.	Сучасна авторська інтерпретація історичного чи сучасного стилю (напряму): серія плакатів, рекламних роликів, пакування, айдентика, корпоративний стиль або ребрендинг (комплекс із 5-7 об'єктів)	3	Ескізи курсового проєкту	В електронному вигляді
За розкладом 10 тиждень	7	Практ.	Робота над курсовим проєктом	3	Ескізи курсового проєкту	В електронному вигляді
За розкладом 11 тиждень	7	Практ.	Скласти теоретичний звіт. Написання тезисів за обраною тематикою. Попередній варіант фінальної презентації	3	Курсовий проєкт за темою проєктування, текстова частина (дослідження стилю) – 12-16 с. А-4.	В електронному вигляді

За розкладом 12, 13, 14 тиждень	7	практик практик практик	Завершення роботи над презентацією проєкту. Створення додаткового відеоряду.	3 3 3	Підготовка попередньої презентації проєкту, 10-12 слайдів, формат pdf. Доповідь (5–7 хв.).	В електронному вигляді.
За розкладом 15 тиждень	7		Підсумок роботи по II модулю Екзаменаційний перегляд	3	Презентація в електронному вигляді у форматі pdf, 16 слайдів. Можливо рекламний відеоролик (After Effect)	Доповідь за результатами проєкту (5–7 хвилин)

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1,2	Поточний контроль	0–5
3,4	Поточний контроль	0–5
4,5	Поточний контроль	0–10
5	Поточний контроль	0–20
	Модульний контроль 1	0 – 40
	Поточний контроль	0–10
	Поточний контроль	0–10
	Поточний контроль	0–10
	Поточний контроль	0–20
	Модульний контроль 2	0 – 50
	Підготовка презентації до перегляду та бонусні бали	0–10
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–40	0–50	
A	20	50	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, робота виконана акуратно. Крім того, брав участь та переміг (посів 1-3 місце) у міжнародних або всеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з дизайну.
A	16–19	46–49	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок.
B	12–15	35–45	Студент добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
C	8–11	26–34	Студент в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.

D	4–7	16–25	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньому професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).
E	1–3	1–15	Студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою семестрового контролю є екзаменаційний перегляд. Для отримання остаточних балів достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи. Для тих студентів, які бажають покращити результат, передбачені додаткові бали (10 балів) за участь у конкурсах, виставках, а також при наявності публікацій за темою курсу.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	задовільно	64–74	D
				60–63	E
			незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B	незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C			

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за участь у конкурсах та виставках (10 балів), виступ на конференції або публікацію тез за темою курсового проєкту (10 балів). Максимальна кількість бонусних балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

На заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела з кожної окремої теми.

Основна:

- Сбітнєва Н. Історія графічного дизайну: навчальний посібник. Харків: ХДАДМ, 2015. 224 с.; іл.
- Сбітнєва Н.Ф., Ганоцька О.В. Візуальна мова сучасного графічного дизайну України. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка «Актуальні питання гуманітарних наук»*. Випуск № 80, том 2. 2024 р. С. 87-94. <https://DOI.ORG/10.24919/2308-4863/80-2-12>
- Сбітнєва Н.Ф. Графічний дизайн України: від «художності» 1960-х років до естетики сьогодення. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв* [Текст]: зб. наук. пр. / за ред. Котляра Є.О. Харків: ХДАДМ, 2022. № 2. С. 124–135. <https://doi.org/10.33625/visnik2022.02.124>

4. Сбітнева Н.Ф. «Український стиль» у графічному дизайні: сто років розвитку. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка «Актуальні питання гуманітарних наук»*. Випуск № 85, том 3. 2025 р. С. 47–55. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/85-3-6>
5. Сбітнева Н. Мінімалізм як сучасний тренд графічного дизайну України. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв* [Текст]: зб. наук. пр. / за ред. Котляра Є.О. Харків: ХДАДМ, 2021. № 1. С. 43–50. DOI 10.33625/visnik2021.01.043
6. Сбітнева Н., Виноградова М. Метафори ХХІ століття. Інтерпретація атрибутів віртуального простору у графічному дизайні. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв* [Текст]: зб. наук. пр. / за ред. Котляра Є.О. Харків: ХДАДМ, 2022. № 1. С. 20–28. DOI 10.33625/visnik2022.01.020
7. Сбітнева Н.Ф. Метамодерн в українському графічному дизайні (на прикладі корпоративної айдентики). *Український мистецтвознавчий дискурс*. Випуск № 4, 2025. С. 124–132. DOI <https://doi.org/10.32782/uad.2025.4.13>

Допоміжна

1. Бхаскаран Л. Дизайн и время / пер. с англ. М.: АРТ-Родник, 2006. 256 с.: ил.
2. Бхаскаран Л. Анатомия дизайна: реклама, книги, газеты, журналы / пер. с англ. М.: Астрель, 2006. 256 с.: ил.
3. Геллер С., Кваст С. Графічні стилі: від вікторіанців до хіпстерів; пер. з англ. Журавльова О., Пінчук Д. Київ: Arthuss, 2019. 296 с.
4. Гордон Ю. Ян Чихольд vs. Девид Карсон, или Горячий набор против холодной электроники, или Иоанн Златоуст против Давида Сладкопевца. *КАК проект*, 1996–2010. URL: <http://kak.ru/magazine/4-5/a448>.
5. Глезер М. 12 шагов в ад для дизайнера. URL: <http://www.adme.ru/articles/12-shagov-v-ad-dlya-dizajnera-472105>.
6. Даниленко В. Дизайн / підручник. Харків: Видавництво ХДАДМ, 2003. 320 с.: іл.
7. Даниленко В. Майбутнє європейського дизайну: Чехія, Польща, Україна. Харків: Колорит, 2007. 197 с.: іл.
8. Даниленко В. Дизайн центрально-східної Європи / монографія. Харків: ХДАДМ, 2009. 172 с.: іл.
9. Лагутенко О. Українська графіка ХХ століття / навчальний посібник. К.: Грані-Т, 2011. 184 с.: іл.
10. Лаптев В. Йозеф Мюллер-Брокман: Геометрия, Типографика и больше ничего. *Просто design. Журнал по графическому дизайну*. 2006. № 1 (22). С. 83–89.
11. Лаптев В. Швейцарский панк или типографика «новой волны». *ПРО100 дизайн. Журнал по графическому дизайну*. 2005. № 2 (17). С. 12–23.
12. Риверс Ш. Максимализм. Графический дизайн новой эпохи / пер. с англ. М.: Астрель, 2008. 160 с.: ил.
13. Рудер Э. Типографика. Руководство по оформлению / пер. с нем.; послесл.-коммент. М. Жукова. М.: Книга, 1982. 286 с.: ил.
14. Сбітнева Н.Ф. Графічний дизайн: до історії становлення. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. Харків: ХДАДМ, 2008. №2. С. 96–105.
15. Сбітнева Н.Ф. Графічний дизайн початку ХХ століття: історія розвитку та стилістичні особливості. *UNIVERSITATES*. 2012. № 4(51). С. 52–63.
16. Сбітнева Н.Ф. Графічний дизайн України початку III тисячоліття: проблеми та перспективи розвитку. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв* / за ред. Даниленка В.Я. Харків: ХДАДМ, 2011. №6. С. 52–55.
17. Сбітнева Н.Ф. Сучасні тренди графічного дизайну: мінімалізм чи максималізм? / *Всеукраїнська наукова конференція професорсько-викладацького складу і студентів ХДАДМ за підсумками роботи 2019/2020 н.р.*, 18 травня 2020 р. – Х.: ХДАДМ, С. 39–41.

18. Сбітнева Н.Ф. Тенденції розвитку сучасного графічного дизайну: повернення до рукотворності. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв* [Текст]: зб. наук. пр. / за ред. Даниленка В.Я. Харків: ХДАДМ, 2015. № 4. С. 60–66.
19. Словник з дизайну та ергономіки: термінологічний словник для фахівців з дизайну і ергономіки, інженерів, конструкторів, студентів ВНЗ / під загальною ред. Свірка В.О. 2-ге вид., перер. і доп. Х.: Видавництво НТМТ, 2009. 131 с.
20. Филь Ш., Филь П. Графический дизайн XXI века / пер. с англ. М.: Астрель, 2008. 191 с.: ил.
21. Хёрлберт А. Сетка: Модульная система конструирования и производства газет, журналов и книг / пер. с англ. М.: Книга, 1984. 107 с.: ил.

Інформаційні ресурси

Ресурси з візуальної комунікації

1. [Smashing Magazine — Visual Communication](#) – матеріали про принципи візуальної комунікації, типографіку, візуальне оповідання та сприйняття інформації.
2. [Nielsen Norman Group](#) – дослідження візуальної комунікації в цифровому середовищі, UX/UI, інформаційної архітектури та взаємодії людини з інтерфейсом.
3. [Interaction Design Foundation](#) – матеріали з візуальної комунікації, UX, UI, композиції, типографіки та принципів дизайну.

Музейні колекції та цифрові архіви

4. [Victoria and Albert Museum \(V&A\)](#) – один із найважливіших світових ресурсів з історії дизайну (графічного дизайну, плаката, типографіки, книжкового дизайну, декоративного мистецтва та Arts and Crafts).
5. [Cooper Hewitt, Smithsonian Design Museum](#) – цифрова колекція одного з провідних музеїв дизайну, що охоплює графічний дизайн, типографіку, плакат, ілюстрацію, промисловий та цифровий дизайн.
6. [Letterform Archive](#) – ресурс для вивчення історії типографіки, шрифту, лєтерингу, книжкового та графічного дизайну. Містить велику кількість оцифрованих першоджерел.
7. [MoMA — Museum of Modern Art](#) – колекції та матеріали з історії модернізму, сучасного мистецтва й дизайну.
8. [The Metropolitan Museum of Art](#) – цифрова колекція творів мистецтва та дизайну різних історичних періодів.
9. [The Getty](#) – цифрові колекції, дослідницькі матеріали та публікації з історії мистецтва, дизайну й візуальної культури.

Професійні ресурси з графічного дизайну

10. [AIGA — American Institute of Graphic Arts](#) – матеріали про професійну практику, дизайн-освіту, історію та сучасні тенденції.
11. [Eye on Design](#) – матеріали про сучасний графічний дизайн, дизайнерів, типографіку, візуальну культуру та соціальний контекст дизайну.
12. [Design Observer](#) – критика, теорія та історія дизайну, інтерв'ю з дизайнерами та дискусії про роль дизайну в суспільстві.
13. [Communication Arts](#) – видання про графічний дизайн, рекламу, типографіку, ілюстрацію, фотографію та інтерактивний дизайн.
14. [It's Nice That](#) – сучасний дизайн, графіка, ілюстрація, типографіка, плакат, фотографія та творчі практики.
15. [The Brand Identity](#) – сучасний брендинг, айдентика, пакування, типографіка та графічні системи.

Українські ресурси

16. [Projector](#) – освітня платформа у сфері дизайну, візуальної комунікації, цифрових технологій та креативних індустрій.

17. [Cases Media](#) – українська платформа про дизайн, креативні індустрії, брендинг, рекламу та комунікації.
18. [Telegraf.Design](#) – українське медіа про дизайн, візуальну культуру, брендинг, типографіку та креативні практики.